

SZOLNOK-DOBOKA.

TÁRSADALMI, KÖZGAZDÁSZATI ES SZÉPIRODALMI HETILAP.

Előfizetési árak:
Postán küldve, vagy helyben házhoz hordva:
Egész évre . . . 6 frt — kr.
Félévre . . . 3 frt — kr.
Évnyelvre . . . 1 frt 50 kr.
Az előfizetési pénzek bérmentesen a kiadóhivatalhoz s legcélszerűbben postai utalvánnyal küldendők.

Ismeretlen kézből jött cikkek nem közlünk, s csak bérmentes leveleket fogadunk el.

Szerkesztőségi iroda és kiadóhivatal: Deés megyeházán.

„Szolnok-Dobokamegye” hivatalos közlönye.
s a megyei gazdasági egyesület

A lap szellemi részét érdeklő levelezések a szerkesztőséghez intézendők.

Mirdetési díjak: Egy 30 négyzet centiméter tért elfoglaló egyszeri hirdetés díja 50 kr, ezen fölül 60 négyzet centiméterig 1 frt s így minden megkezdett 30 négyzet centiméternyi tér többlet után 50 kr. számítottatik. Kedvezményül 4—10-szeri beiktatásnál 50%, 11 és többszöri beiktatásnál 100%-nyi díjelengedés. Bélyegilleték minden beiktatásnál 30 kr. számítottatik.

Kéziratok vissza nem adtnak. Nyilvántartási rovart nem nyitunk.

Megjelenik minden vasárnapon.

A torpédókról.

A torpédóknak a vízi-harc ezen szörnyének iszonyu szerep jutott a jelenleg dühöngő orosz-török háboruban. Ez alkalomból közöljük azon adatokat, melyek ez újon harci eszköz történelmére és lényegére vonatkoznak.

A partok, folyamtorkolatok és kikötőknek ellenséges hajók ellen védelmül szolgáló vízi tüzaknak — torpédók — nevüket a zsidbasztó rájától (Raja Torpedó) kölcsönözték, mely halmak az a sajátsága, hogy azon vezető testekre, melyeket érintnek, villanyos ütést gyakorolnak.

A torpédók nem épen új találmányok, mert történetük benyulók a régi korba. Párma hercege már 1685-ben Antwerpen ostrománál, a Seheldét elzáró hidnak felrobbantására vízi tüzaknát alkalmazott. Szint ilyet használtak az angolok 1627-ben La Rochellenél.

Az amerikai Bushnel készítette 1775-ben az első tenger alatti sajkat, hogy azzal a víz alatt löportöltést vigyen az ellenséges hajókhoz s ezeket a levegőbe röpitse.

Fulton, a gőzhajók feltalálója, a kísérleteket e század elején tovább folytatta, s egykor sajkájaival négy óra hosszáig maradt a víz alatt.

A torpédó-kérdés ezután 1853-ig szünetelt. Ekkor az oroszok a Bálti tengerpartjainak s Kronstadt kikötőjének védelmére torpédókat sülyesztettek le. Ezeket a königsbergi Jacoby Móricz, a galvanoplastika fölfedezője készítette. Ezen uszó torpédók, pyramis alakúak, belül vájt vasedények voltak, melyek felső részökben 36 kilogramm löporral, alól pedig levegővel voltak meg-

töltve. Ha ily torpédókhoz hajó ütközött, a födelének felső párkányán kiálló durrantó peczkek valamelyikét befelé ütötte s ez a peczek a torpédó belső részében széttört egy kénsavval tölt üvegcsövet; a kénsav oly keverékkel jött érintkezésbe, melynek főalkatrésze chlorsavas káli volt. Ez a kénsavtól meggyuladván, a torpédót felrobbantotta. Jacoby torpédója 3—4 méternyire úszott a víz fölszine alatt s a fenékhez volt erősítve.

1859-ben Velencének főbb csatornáit az Ebner ezredes által javított Jakoby-féle torpédókkal védették; de a francia flotta elmulasztá a szándékolt támadást.

A közelebbi amerikai háboruban különböző szerkezetű torpédók alkalmaztattak. Legegyszerűbbek voltak a czölöpös torpédók. Ezek pléh-szekrényből állottak, mely 12.5 kilogramm löport tartalmazott. A felrobbanás vagy oly módon történt, mint a Jakoby-féléknél, vagy pedig a durrantó higanynyal megtöltött detonator megütésére következett be.

Raines amerikai tábornok, használható torpédókat talált fel, melyeket ő Frictio-torpédóknak (surló) nevezett. Lőpor töltelése 35—50 kilogrammra rugott s az úszóság növelése végett, nagy légkamrája volt. A gyújtó igen érzékeny keveréket tartalmazott chlorsavas káli, kénantimon és üvegporból. Ily torpédó 1864-ben egy monitort, 6 nagyobb hajót s egy ágyunaszádót rombolt szét.

1867—1868-ban Lupis osztrák-kapitány és Withehead angol mérnök által föltalált hal-torpédó igen elmés szerkezetű. Kovácsolt vasból készült; delfin-alakja, két vízszintes s egy függélyes úszószárnya van a kezdett iránynak megtartására. Előcsucsán több

mozgó kar úgy van felrakva, hogy csak egy ütés kell reájok s fellobban a töltés, mely pedig nem kevesebb, mint 300 kilogramm lögyapot. Hátsó végén van a kormány s egy szárny-csavar, melyet sürített levegővel mozgatott gép hajt. A torpédó 3 méter hosszú s legnagyobb átmérője 1/3 méter. Sajkáról, vagy pedig a partról lehet elindítani. 8 1/2 csomó (log) sebességgel 1800 métert halad; de reménylik, hogy a sebességet 20 csomóra is fokozhatják óránként. Az út, melyet e torpédó megtesz, a víz fölszínén emelkedő légbuborékok által van jelölve. Ez a torpédó, mely már annyi kárt okozott a törököknek, s melyet csupán Fiumeban gyártanak, a legtekélyesb minden torpédók közt, javításán azonban még mindig működnek.

A mi a torpédók ellen megkísérlett védeszközüket s módokat illeti, ezek jelenleg ép oly kezdetlegesek, mint a mily kevéssé megbízhatók, s ezért a torpédók még maig is rettenetes romboló eszközök.

Idővel ellenök a védeszközüök javulni fognak. Ép a napokban értesültünk, hogy Angliában a torpédók elleni védelem kérdését behatóan tanulmányozzák s egyszersmind nagyobb szerű kísérleteket tesznek az eddig elé alkalmazott védeszközüökkel. E kísérletek a víz alatt rejtő torpédók felkutatására s azon módok s eszközök kipróbálására irányulnak, hogy miként lehet a torpédókat szétrobbantani annélkül, hogy nagyobb rombolást okozzanak. A mint olvassuk, a kísérletek szép eredményre vezettek; az eljárás módja azonban még nem jutott nyilvánosságra. K.

A „SZOLNOK-DOBOKA” TÁRCÁJA.

Reviczki Gyulának.

Gyűlölttem embert és világot,
Amit gyűlölni csak lehet,
Hiába láttam könnyes arcot,
Azért vivám tovább a harcot
És gúnyolám az életet.

S hogy kedves lantod csak mosolyga
A kín s a gyűlölet felett:
Mégsegyenülve, elpirultan
A harc teréről elvonultam
S gúny, gyűlöletnek vége lett...

„Hisz költő csak szeretni képes”
Zengé a kedves dal nekem...
És én e dalt szívemre vettem
S már szavak forrón, szünetlen,
Végig az egész életen.

Dengi János.

Baker basa és Haszán herceg.

A jelen háboru folyamában, akár az orosz, akár a török sereg viselt dolgairól volt szó, gyakran hangzott a panasz, hogy maguk a csapatok bámulatos vitézséggel harcolnak ugyan, de a vezénylet egyik részről sem áll a hadi tudományok mai színvonalán s az elért eredmények leginkább

csak a katonák hősiességének köszönhetők. Első pillanatra úgy látszik, mintha a török hadvezénylet illetőleg ez a panasz nem is volna meglepő, mert bármennyire iparkodnak a törökök, hogy a fejlettebb Nyugat ismereteit elsajátítsák, csak lassan emelkedhetnek a civilizáltabb népek magaslatára; de tényleg nem így van a dolog, — a török sereg vezénylete igen nagy részben nem törökök kezében van, fényesebb sikert pedig ez ideig épen csak azok a megvetett, lenézett basák arattak, mint p. o. Szulejman Montenegróban és a Balkán déli lejtőin s Ozmán a híres plevnai sánczoknál, míg az idegen származású főtiszték eddig kevés sikerrel dicsekedhetnek. Vannak azonban ezek közt is jeles férfiak, kik nagy szolgálatokat tettek a portának s a kíválókba egyike az angol Baker ezredes — most már Baker basa.

Az orosz kormány tavaly, midőn szabadság utján a szerb kormány rendelkezésére bocsátott annyi tisztet, a hányra a szerb seregnek szüksége volt, megmutatta az utat, melyen Anglia is támogathatja a szakképzett tisztekben hiányt szenvedő török hadsereget. A háboru kitörése előtt hirtelen igen sok angol tiszt nyert szabadságot s ezek között volt Baker ezredes is, ki főleg a törököknél annyira gyalró tábori szolgálat és a lovasság szervezését vállalta el a sumlai főseregnél. Alapos szakismeret, bő tapasztalás, rendkívüli személyes bátorság jellemzik a derék angol-török basát, ki Mehemed Ali fővezérlete

idejében nagy mértékben hozzájárult ahhoz, hogy a szervezetlen török keleti seregből oly tekintélyes haderő váljék, melylyel szemben a cázarevics orosz hadai mai napig sem tudtak számbavehető sikert fölmutatni.

Egy másik, sokat emlegetett vezér a török táborban Haszán herceg, az egyiptomi alkirály fia. A porta és Egyptom közt fennálló viszonyról fogva az alkirály segélyhadakat köteles küldeni s e kötelezettségének meg is felelt, sőt hogy még inkább bizonyítsa a szent ügy melletti buzgalmat, saját fiát állította a segélyhadak élére. A tapasztalás azt mutatta, hogy ezzel bizony nem jó szolgálatot tett a portának.

Haszán herceg harmadik fia az alkirálynak s most körülbelül huszonöt éves ifju. Egészen európai, sőt porosz katonai nevelésben részesült. Németországban tiszti rangot is nyert egy porosz dragonyos ezrednél s Egyptomba haza térven, részt vett Gordon basa vezérlete alatt az Abyssinia ellen viselt háboruban. A jelen hadjáratban az egyiptomi csapatokkal együtt keleti Bulgáriában nyert működési tért, — de nem nagyon használta föl és nem aratott sok dicsőséget. Abdul Kerim és Mehemed Ali fővezérsége idején leginkább a fővezérek elleni cselszövényeken törte a fejét s most Szulejman basa az egész egyiptomi csapatot, herczegével együtt, Várna várába helyezte át, annál inkább, mert a forró éghajlat szülőttei a bulgáriai zord telet szabadban táborozva el nem viselhetnék. (M. N.)

Megyei élet.

A közigazgatási bizottság ülésterméből.

Deés, 1877. nov. 12.

Szolnok-Dobokamegye közigazgatási bizottsága folyó hó 8-án tartotta meg november havi nyilvános rendes ülését. Elnökölt a főispán, ki is midőn az ülést megnyitotta, mindenekelőtt bejelentette mindazon ügyeket, a melyek az illető szakelőadók előterjesztése folytán az 1876-ik évi VI-ik t.-cz. 19. és 23. §§-ai alapján a folyó évi október havi rendes ülés óta elnököleg elláttak. Ezen ügydarabok között hallottuk felolvassa azon intézkedést, melyszerint a Deés városi tanácsnak meghagyatott, hogy a „Méntelep-utczának“ a Valton vendéglőjétől a szajkapatáki hidig való kiköveztetése elrendeltetett. Ezen utca kiköveztetése miatt történt lapunk 42-ik számában „Többek“ által felszólalás s habár a közigazgatási bizottság is e tekintetben erélyesen intézkedett s jöllehet az igen tisztelt polgármester ur lapunk 43-ik számában a kérdéselt utca kijavítását közel kilátásba helyezte, nem éretett el a várt eredmény, mert a helyzeten eddig némileg csak a fagy segített.

Főispán ur felhívása folytán az egyes előadók referáltak, havi jelentéseiket olvasták fel. A királyi mérnök előterjesztése folytán a Szamos folyó Deés-Szurdok közötti részének lejtmezezése alkalmából felmerült utazási költségek 204 frt 20 krban, addig is, míg ezen összegnek ki által vagy minő alapból leendő megterítettése iránt a közmunka- és közlekedési minster ur intézkednék — a közmunkaalapból előlegeztetni határozott.

Olvastatott a nagy-szebeni m. kir. postagazgatóság átirata, melyszerint tudatja, hogy Hirsch Adolf n.-iklődi lakos az ottani postamesteri állomásra kinevezettvén, nevezett postahivatal immár beszünttetni nem fog.

Jelentette az alispán, hogy a megye közgyűlése idei 127. sz. a. a helybeli börtönhelyiségek kiépítését elhatározta, a szakértői tervezet és költségvetés elkészítésére kebeléből egy bizottságot küldött ki, a mely bizottság jelentését közvetlen a közigazgatási bizottsághoz lesz megteendő, s hogy a továbbiak elintézése szintén a közigazgatási bizottságra ruháztatott át. Olvastatott a besztercei királyi törvényszék átirata, melyszerint Papp László körjegyzőt az ellene folytatott bűnügyben a másodbírótság felmentette. Ezen felmentő ítélet a megye alispánjának azon útasítással adatott ki, hogy ha valami külön akadály fenn nem forog, említett jegyzőt állomásába helyeztesse vissza. Oláh Károly völesi lakos és körjegyző ellen, a deési kir. törvényszék átirata folytán, a szamosujvári kir. járásbírótság, mint telekkönyvi hatóság által Miske Istvánnak kiküldött kebelezési végzés kézbesítése körül tanusított rendtelenségért a fegyelmi eljárás elrendeltetett. Bejelentetett továbbá a Préda Gyula szolgabírói irnok ellen hozott fegyelmi határozat, miután azonban a jelentés a közigazgatási bizottság iktató-könyvébe tévesen vezetett, az ügy főispán ur ő méltóságához áttétetni határozottatott. Klein Fülöp és Léb Jakab rettegi izraelita lakosok zugiskolájának bezáratása a vallás- és közoktatásügyi m. kir. minster urhoz feljelentetni fog. A tanfelügyelő előterjesztése folytán, addig is, míg a közigazgatási bizottság a községi iskolák vagyona kezelése iránt intézkednék, tekintettel arra, hogy az iskolai vagyon — a közhatósági tisztviselők jelentése szerint — sokoldalú rongálást szenved: e vagyon használatától úgy a községek, valamint a haszonélvező hitközségek eltiltatni határozottak.

Előterjesztetvén a megye alispánja jelentésével a szamosi gátak megvizsgálására kiküldött bizottság tagjainak útinaplói: az azokban felszámított 584 frt 76 kr. fuvar- és napdíj illetmények a megye házipénztárából rendkívüli kiadások czimén előlegesen kiutaltattak, ezen összeg azonban az illető gáttulajdonosokon felhajtani rendeltetett; minden egyes malom gáttulajdonosra 13 frt 60 kr. rovatván ki. Olvastatott pénzügyi m. kir. minster urnak ama körrendelete, melyszerint az elemi károk helyszíni felülvizsgálása alkalmával szükséges fogatokat a községek ki-

rendelni kötelesek: a szolgabírákkal és körjegyzőkkel közöltetni határozottatott. A királyi adófelügyelő több községek folyó évi elemi kárfelvételi kimutatásait adó-elengedés végett betérjesztvén, nagymennyiségű — több ezerekre menő — adó-leírások tétettek. Bizonyítéka annak, hogy a mily szigorral az adófizetése követeltetik, ép oly készséggel — ha méltányos — az adó le is íratik. Több községekre nézve a kir. adófelügyelő az adóbehajtás körül tanusított laza eljárás folytán a törvény értelmében felelősség kimondását kérvén, ily értelemben intézkedés tétetett. Ó.

Levelezés.

Szamosujvár, 1877. nov. 7.*

A napilap egymást felváltó számaikkal, a felmerülő hírek gyorsabb közlésével, bár előnybe vannak a hetiközlönyök fölött, nem tartjuk fölöslegesnek e lapokban is felemlíteni, a mult hó végén városunk alsó kerületben történt képviselői választást, mely egyszersmind utolsó választása vala, ugyanis a tudvalevő új szervezés következtében, városunk ezután csak egy képviselő küldésre lesz jogosult. A jelen alkalommal városunknak két érdemekben gazdag polgára Jakab Bogdán és Simai Gergely valának jelöltek. Mindketten a szabadelvű párt támogatása alapján fennálló kormány nyugdíjassai lévén, a választási verseny inkább személyi, mint elvi kérdés vala. Jakab Bogdán városunk egykori polgármestere — ki épen a választás előtti napokban érkezett körünkbe számos tisztelőinek öröme — már rég távoza tőlünk, midőn ellenben a csak most feloszlott törvényszékünknek nyugalmazott elnöke közvetlen választott polgáraival való folytonos egybeköttetése és e mellett számos rokonsága által is támogattatva, könnyen megnyerhette a többséget.

A képviselői választás után nyilvános életünk újabb mozzanata vala, buzgó műkedvelőink által a helybeli tűzoltók javára rendezett előadás: „A természet és műveltség“ Albini-nek e vigjátéka hozatott színre e folyó hó 4-én. Aspáziát, a darab bravour szerepét Korbuly Mari k. a. természetes hűséggel fogta fel, s ha szabad úgy mondani, a pornó szolgálóból mondva csinált kisasszony naiv ötleteivel nem csak mosolyra, hanem gyakori tapsokra is ragadá a közönséget. Különben az egész előadáson látszott a készültség s a többi szereplők is, jelesen Bárány Dóra, Verzar Eszti, Voith Gerő, Verzar Manó, Török Árpád, Jeszenszki Matild, Simai Gyula és Voith Lajos bőven részesültek tapsokban, melyekkel a szépszámu közönség kísérté az élénk előadást, melynek nagy részét tevő az épen e mai napon kezdetét vett országos vásárunkra feljött vidékiek. Ez a vásár nálunk a legnépesebb, s a lefolyt kedvező időjárás következtében rendkívüli népes vala, melyben mint a termények s főleg a konyhai zöldségek, mint a kész iparcikkek meglehetősen kelendőségnek örvendtek. De ez a lejárt vásár más szempontból is érdekes reánk nézve, mert ez a vásár, mint egy határpont városunk polgáira nézve, a mennyiben a külkereskedés, mintegy végét éri, s kezdetét veszi az ugynevezett henteskedés. Ugyanis az ősz beálltával a nagymérvű disznó-, juh- és kecske-mészárlás által, melyek inkább szalonna-, bőr- és faggyu-beszerzés tekintetéből üzetnek — a közel vidék lakosait olcsón látja el hússal, s ez által városunk piacza keresetté lesz a mi háztartásunk egyéb czikkének beszerzését olcsóbbá teszi.

P-I-R.

VEGYESEK.

— A megyei bizottság választás alá eső tagjainak megválasztásán tul esvén, nem tartjuk fölöslegesnek figyelmeztetni olvasóinkat a törvény azon intézkedéseire, melyek szerint felmerülő sérelmek eseteiben eljárni kell, ugyanis: a választási eljárásra vonatkozó panaszok, vagy a megválasztott tag választathatási képessége ellen tett észrevételek a választástól számított 15 nap alatt az igazoló választmányhoz (melynek elnöke

*) Adjuk ezen kezekhez későn érkezett cikket, bizonyosságul annak, hogy Szamosujvár városa közéletére vonatkozó közleményeknek lapunk mindég készséggel nyit tét.

Szerk.

Dessewffy Mihály, lakik Deésen) nyújtandók be. Az ezen választmány sérelmes határozatai a kézbesítéstől számított további 15 nap alatt az állandó bíráló választmányhoz — melynek elnöke a főispán, s a mely a vitás kérdésekben végérvényesen dönt — fellebbezhetők. A ki több helyen választatott meg, a főispánnál kell nyilatkoznia az iránt, hogy melyik kerületet kívánja képviselni, végül: ha egyik vagy másik kerületben olyan választatott meg, a ki mint egyik legtöbb adót fizető már tagja a bizottságnak, megválasztott tagságáról való lemondását a főispánhoz beadnia kell, mivel ha ezt nem tenné, a virilisták jegyzékéből töröltetni és helye a sorrendbe következő legtöbb adót fizető által pótoltatni fogna.

— Egyik közelebbi számunkban említettük, hogy Róth Pál polgármesteri hivataláról lemondott. Most kiigazítjuk azon tudósításunkat. Ugyanis Deés városa képviselő testülete a napokban tartott teljes szamu közgyűlésében ezen lemondást nemcsak hogy el nem fogadta, hanem egy küldöttség által is fölkérte lemondásának visszavételére. Ezen bizalmat és elismerést involváló fölkérésének engedve, ma már újból a város ügyeinek vezetésén szemléljük szokott buzgóságával.

— Folyó hó 13-án megválasztottak Szamosujvárt is a megyei bizottsági tagok s pedig: Duha Gerő, Bárány Lukács, Nyegrucz Jenő, Dr. Molnár Antal, Gopcsa Joákhim, Osztián Kristóf, Simai Gergely, ifj. Bányai Tódor, Korbuly János.

— Bárány Róza k. a. a kolozsvári állami tanítónő-képezde növendéke Körösbányára állami népiskolai segédtanítónővé neveztetett ki. Körösbánya társasköre egy mivel és kedves nőt, az iskola pedig egy jól képzett tanítónőt nyert, míg a deési hölgykoszoru egyik gyöngyét a műkedvelő társulat alig pótolható tagját veszítette el.

— A megyebizottsági tagok választása megyénkben befejeztetett, a mennyiben eddigelő tájékozva vagyunk, a választások egy pár választókerület leszámításával a lapunk 44-ik számában közlött kombinációk szerint ütöttek ki. Sajnálatlall kell felemlitenünk, hogy némely túlzó román urak (tisztelet a kivételeknek, mert jól tudjuk, vannak kivételek) e választások rendén a magyar elem teljes mellőzésével kívánták a megyebizottságot megalkotni, kombinációjukból kihagyták azokat, a kik épen őket a választási urnához juttatták. Ez eljárás sehogy sem volt a magyar méltányosság viszonzása, na de seba, jó hogy a plebs a derék választó közönség nem sokat hederint a magokat vezetőket feltolni szerető román intelligens urak? mézes szavaira, hanem követi azok tanácsát, kik a nép javát mindig szívóken hordozták.

— Hymen. Gróf Teleky Géza, megyénk egyik tekintélyes birtokosa, a néhai id. gróf Teleki Domokos fia, eljegyezte Bethlen Margit gróf kisasszonyt, megyénk egykori főispánja néhai gróf Bethlen Pál bájos leányát. Boldogság környezze hosszú időkn keresztül.

X Vékony Ferencz, ügybuzgó rendőrkapitányunk folyó hó tizenötödikén váltott jegyet Bruszt Ignác kir. ügyész bájos és szelleműs leányával Vilmával. Áldás kísérje az ifju pár lépteit.

— Jeszenszki Mathild okl. tanítónőnek a vall. és közokt. m. kir. minster engedélyt adott arra, hogy Szamosujvárt egy VI. oszt. magánjellegű elemi leányiskolát állithasson.

— Mint örvendetes tényt jelezzük, hogy a helybeli felsőbb leányiskolában Jakab Julia kisasszony, az ujonnan kinevezett tanítónő oly eljárást léptetett életbe, mely nemcsak az érdekelt szülőket, de magát a nagy közönséget is teljesen megnyugtatja. Megemlítjük ezek sorából, hogy most már a tanítézetben nem az iskolaszolga végzi a tanító előtti fölügyeletet, hanem azt a nevezett k. a. és tanítótársa Séra Elek ur kölcsönös buzgalommal teljesítik; úgy, miként azt a hivatását áterző tanítótól méltán várhatjuk. Üdvözljük a buzgalmat s kívánjuk, hogy elismerés koszorúzza azt.

— Deés-Aknán és Málomban a roncsoló

toroklobb miatt a tanítást be kellett szüntetni. A járvány megállítására megyei tisztí főorvosunk már megtette a kellő intézkedéseket.

— **Lapunk 44-ik száma „Vegyesek”** rovatában felemlített Csiszár Imre által a török sebesültek javára adományozott egy forint nem a 42. számban közölt 473 frt 8 krhöz, hanem a 43-ik számban felsorolt 55 frthoz esatoltatott s ez okon nyugtázott a török Főkonzul „Halil”, a 45. számban közölt elismervénye szerint egy forinttal többet — tehát 56 frtot. Mai napig tehát szerkesztőségünk a török sebesültek javára 529 frt 8 krt és 13 kiló 472 gramm tépést küldött fel.

— **Tépést a török sebesültek** részére küldtek még be szerkesztőségünkhez: Szilágyi Mihályné Alparétról 700 grammot, Csiszár Ilona Deésről 1 kilót, nagy-lóznai körjegyző 1 kiló 30 grammot, összesen 2 kiló 730 grammot, a n.-lóznai körjegyző még 3 frt pénzbeli segílyt is küldvén, mindezeket a fenntebbi mennyiséghez adva: 16 kiló 202 gramm tépést szolgáltatunk eddigé a török sebesültek részére és 532 frt 8 krt készpénzbe. A nagy-lóznai körjegyző által gyűjtött tépést Bakcsi Józsefné, Simon Noéné, Gedale Simonné, Korács Lenka, Jezér Józsefné, Gedale Abrahámné, Jánovics Simonné, Sámuel Dávidné és Simon Számszonné készítették; a pénzsegélyhez: Pelei Mórinczné, Berzenzei Ágnes urhölgy 4 frttal és Bakcsi Józsefné 1 frttal járultak. E küldemények lapunk szerkesztője által — ki 10 napig (f. hó 2-a óta) — távol volt, csak mult hétfőn vétettek át, nyugtázásuk következképpen mindedig lehetetlen volt.

— **Lapunk bezártakor** vettük szintén a török sebesültek javára szerkesztőségünkhez felőri ev. ref. lelkész Veres Mártonné által beküldött 2 kiló 10 gramm tépést, sebkötőket és 40 kr. készpénzt, mely a következő adakozásokból gyűlt egybe: Veres Mártonné 500 gr. tépést és sebkötők, Peres Károlyné államtanitóné 560 gr., földmivelő polgárleányok, u. m.: Molnár Borbára 500 gr., András Kata 300 gr. és 10 kr., Dénes Judith 150 gr. tépés, Kondrátyi Zsuzsanna 20 kr. és Jenei Jánosné 10 kr. Minélfogva a szerkesztőségünknel eszközölt gyűjtések 532 frt 48 kr. készpénzt és 18 kiló 212 gramm tépést tesznek ki.

— **Dengi János** dobreczeni gym. tanár, a „Déliab” szerkesztője, hazai írónk „előfizetési felhívást” nyitott saját költeményeire, melyekből — mutatóványképen — lapunk mai tárczájában egyet közlünk is. A munka egy kötetet képez, a Weizmann testvérek könyvnyomdájában készül, s igen csinosan és díszesen lesz kiállítva. Műve kiadásának kezelését Aigner Lajos könyvkereskedése vállalta el, hová az előfizetési pénzek (legczélszerűbben postautalvánnyal) küldendők. Előfizetési ár 1 frt 20 kr. Az előfizetési pénzek beküldésének határideje f. év december 1-je, mely időtájban a költemények szét is küldetnek. Nyolcz előfizető után egy tiszteletpéldány jár.

X A polgári iskola tanári kara kedves szolgálatot tenne közönségünknek, ha a közeledő téli estéken néhány felolvasást s kísérletekkel egybekötött előadást rendezne. Ugy tudjuk, tavaly tervbe volt véve. Válgék most tetté az ige.

— **Gróf Károlyi György** elhunytával hazánk ismét egy áldozatkész fiát veszte el. Azon kevesek egyike volt ő, kik hazafiui köteleességüknek ismerték a nemzeti ügyért áldozni. Áldott legyen emléke a nagy hazafinak!

X Becsületes ember — ilyen pénzszük világban — Szabó Mihály uram, 30 frt 82 krt adott át rendőrségünknek, mely összeget a piacon lelt.

Jövöre hetijegyzéket vezetünk lapunkban, a következő héten tartandó országos vásárokról megyénk vásáros helyeit illetőleg, ezzel is újabb szolgálatot tenni véljük olvasó közönségünknek. Hogy pedig e célunkat elérhessük és biztos adatokkal szolgálhassunk, felkérjük a t. vásártulajdonosokat, községeket esetleg szolgabíró urakat, hogy az országos vásárok napjait velünk közölni sziveskedjenek.

Bel- és külföldi hírek.

**** Országgyűlés.** A képviselőház 9-iki ülésén a képviselők oly csekély számmal jelen-

tek meg, hogy a házszabályok értelmében felkellett az ülést függeszteni. Félőrai szünet után azonban újra megnyílt az ülés s a bankjavaslatból harmincz szakaszt tárgyaltak le. 10-én, miután az előrészeket letárgyalták, a bankkegyezmény dotáczióális ügyére tértek. Lichtenstein módosítást terjesztett elő, melyben kevésbé a dotációt s azt ajánlá, hogy a bank hitelrészletét a 30 és 70 arány szerint bocsássák Magyarország és Ausztria rendelkezésére. Egyszerűen kijelentette a pénzügyér, hogy ez az alku egyik sarkpontja s ugy kell elfogadni, a mint van. A többség el is fogadta. Ezután a miniszterelnök felelt egy pár interpellációra s a többki közt Péchy Jenő kérdésére azt felelte, hogy a törvényhatósági választások ez év végén, vagy legfőlebb a jövő év elején fognak véghez menni. 12-én a bankjavaslat hátralevő részleteit mind elfogadták s a harmadszor való megszavazást 13-ára tűzték ki. Az ülés elején a miniszterelnök bemutatta az 1876-dik évi zárszámadásokat, a főszámvevőség ezekre vonatkozó megjegyzéseit és a ministerium erre vonatkozó előterjesztését. 13-án az elnök bemutatta a ministerelnök kéziratát az iránt, hogy e hó 19-én, mint Erzsébeth királyné névnapján, a vártemplomban ünnepélyes istentisztelet tartatik; a ház felhatalmazta az elnököt, hogy szerencsekívánatait a királynénál tolmácsolja. Az ülés több apró részletből állt; kiemeljük ezek közül Falk Miksa mentelmi ügyét, kit Bokros nyitrai ügyvéd azért perelt be a sajtóhatóság előtt, mert Falk „Pester Lloyd“-ja azt állította felőle, hogy elfogatott s egyik-másik számában más német lap után ismét azt a hirt hozta, hogy Bokrost 4000 frt elsikkasztása miatt fogták el. Falk az első távirat szerzőjét megnevezte, az illető azonban Bécsben tartózkodik, a második közlésre nézve pedig a „Westungarische Grenzboten“-re utalt, mint a melyből a hirt vette. Somssich védőleg szólalt föl Falk Miksa ki nem adása mellett. Ép így Zsedényi és Szalay; de Simonyi Ernő épen ellenkezőleg beszélt, Falk kiadását javasla, mint szintén a mentelmi bizottság előadója is: Funták Sándor, ki azzal a furcsa okoskodással élt, hogy miután a valódi bűnös megszökött, hát sajtópereljék meg azt, a ki ártatlan. A ház is egy pár szótöbbséggel elhatározta Falk mentelmi jogának felfüggesztését. 14-én Somssich Pál indítványt tett, hogy a kiegyezési törvényeket együtt s csak akkor terjeszszék legfelsőbb szentesítés alá, ha azokat a lajtántúli törvényhozó testület is elfogadta s szentesítés alá terjesztette. A ház ez indítványt elfogadta. Ezután Bakcsi Ferencz erdélyi képviselő mentelmi ügyét tárgyalták. A tényálladék az, hogy Bakcsi Ferencz egy polgárt valami boltban megdöngelt, úgyhogy ez több napig feküdt bele; a házban egy hang sem emelkedett a képviselő ur mentelmi jogának fentartása mellett; kiadták. A megyei mérnököntézmény megszorításáról szóló javaslat is szőnyegre került s némi vitát keltet egyfelől Mocsári Lajos és Almásy Sándor, másfelől a ministerelnök között. Utóbbi többek közt azt állítá, hogy a jelenlegi kettős mérnöki szervezet sem pénzügyi, sem közigazgatási szempontból nem helyes. A ház elfogadta a javaslatot. Végül elfogadták a pénzügyi bizottság javaslatát is egy fiók-zálogintézet fölállítására iránt. 15-én elfogadták a gyalui koronauradalom visszaváltására vonatkozó javaslatot s a pénzügyi bizottság jelentését is tudomásul vették a függő államadósságok tárgyalására kiküldött bizottság munkálata tárgyában. Ezután a napi rendet állapították meg s hosszú és heves vita után elhatározták, hogy a határörvidéki vasút letárgyalása után rögtön megkezdik a büntető törvénykönyv tárgyalását. Végül a vámmügyi bizottságba választottak egy tagot.

**** Az osztrák** regnicoláris bizottság változtatott a quojajelentésében. Nem tudni, mit, de lényegest. — Felső-Ausztria feliratot intéz az autonóm tariffa ellen. — A török követ Tiszával és gróf Andrássyval hosszasan értekezett. — A francia válság a ministerium helyett maradása miatt nő. A miniszteriumot vád alá fogják helyezni. — Macmahon Grévy indítványának elfogadására a senatustól a kamara feloszlását kéri. Uj választás lesz ostromállapottal. — A francia választásokra a vizsgálat 326 szóval 203 ellen elrendeltett. Chancy ministerium emlegettetik. — A „Csaz” egy figyelemre méltó jelentése hirt ad

a dunai hadsereg nyomorult és száanalomra méltó állapotáról és megjegyzi, hogy csupán ezár jelenléte képes még a rendet föntartani. Több tiszt a kiállott sok nyomoruságtól már megbolondult. — Bratianu e napokban a főhadiszálláson volt, hogy Károly fejedelemmel tudassa a népnek szomorú hangulatát a román seregnek a muszka hadseregbe osztása miatt. Miután kettejük közt igen izgatott, de eredménytelen értekezlet folyt, — a visszatért Bratianu értesíté arról ministertársait. Cogolnitsanu fel volt bősztülve a fölött, hogy a fejedelem önmagát és a hadsereget átszolgáltatta Muszkaországna. Erre titkos ministertanács tartatott, melyben ama kérdést vetették föl, vajjon ezen esetben alkalmazandó-e az alkotmány 89-ik cikkelye. (E cikkely szerint a fejedelem megfosztható trónjától.) (M. H.)

**** A háboru.** Mukhtár erzerumi győzelmét megerősítik. — Derby sürgönyözött Goresakoffnak, hogy Armenia állandó elfoglalását nem tűri meg. — Szerbia elhatározta, hogy kijelenti a háborut és a porta azon kívánságára, hogy a határszálen csoportosított katonaság oszlattasák szét, tagadólag válaszol. — Heimann bombázta Erzerumot, de a törökök kirohanva megszalasztották az oroszokat, kiknek több ezer halottjuk és sebesültjük maradt a csatatéren. — Az oroszok Anglia miatt nem mennek Erzerumon tul. Sefket a Balkánba megy, helyét Orchaniében Sakir foglalja el. — Plevna ellen támadás készül. — A porta felhívta Reussot, hogy szólítsa fel Németországot a béke közvetítésre. — Podgoriczát a törökök 4 óra élelemmel ellátták. — Batumnál harmincezer oroszszal harminceztezer török áll szemben.

Országos vásárok megyénkben.

November 17-től 30-ig.

Csáki-Gorbón 19-én, Bethlenben 26-án, Széken 30-án.

Hivatalos közlemények.

Szolnok-Dobokamegye közp. marhavész bizottsága.

Sz. 2.—1877.

Valamennyi szolgabírónak és 3 városi tanácsnak.

Midőn aziránt, hogy Háromszékmegye Sepsi-Szt.-György városában kiűtött keleti marhavész alkalmából Nagyméltóságú földmivelés-, ipar- és kereskedelmi m. kir. minister ur idei október 25-én 21167. sz. a. kelt rendelet folytán megalakult központi vészbizottság működését a mai napon megkezdte kellő tudomásba helyezni, egyszersmind felhívom a czímet, hogy az 1874. évi XX. t.-cz., illetőleg az ezen törvényezikk fogyanatosítására kiadott 1064.—1877. sz. rendelet III. fejezetében, különösen pedig ezen fejezet 30. §-ának 7 pontja alatti b) kikezdésében előirtak azonnal léptesse életbe és ezen intézkedéseinek szoros szemelött tartása mellett

vészbizottságok haladéktalan felállítását s ezek által az összes marhalétszám lehető gyakori vizsgálat és felvigyázatát azonnal elrendelni sziveskedjék.

Hajtóútakul pedig a Szt.-Andrástól Somkereken, Bethlenen, Rettegen, Deésen és N.-Iklódon át Kolozsvár felé menő és Kisnyírestől N.-Ilondán és Kaczkón át Deésig terjedő, továbbá Szurduktól kezdve Cserneken és Alparéton át ugyan csak Deésig terjedő utak jelöltetvén ki, útasittatik cziméd szigoruan örködni és erre a községi előljáráságokat is rászoritani, hogy más mellékúton marhacsoportokat semmi irányban tova ne hajtassanak.

S hogy a komolyan fenyegető marhavész ragály megakadályozása, s illetőleg továbbterjedésének elfojtása végett szükséges orvos rendőri intézkedések a központi vészbizottság által annál hamarabb érvényesíthetők legyenek, utasítom a czímet, hogy az idei május 20-án 4641. sz. a. kelt figyelmeztetés mentől kiterjedtebb körben ismertetését eszközölje és a marhalétszám egész ségi állapotáról jelentését 8 naponként, a központi vészbizottsághoz megtenni mulhatatlan köteleességének tartsa.

Deésen, 1877. november 9-én.

Szarvadi Pál,
alispán-elnök.

Felelős szerkesztő-kiadó PÁNCZÉL JÁNOS.

Hirdetések.

Szolnok-Dobokamegye alispánjától.
10937. szám. (1—3)

Pályázati hirdetmény.

Szolnok-Dobokamegye bizottságának folyó hó 6-án tartott rendkívüli közgyűlése 159. sz. a. kelt határozatával, az 1870. XLII. t.-cz. V. fejezete értelmében megtartandó általános tisztujtás határidejéül folyó évi december 27-ik s következő napjait tűzte ki.

Mit is oly hozzáadással juttatok köztudomásra, hogy mindazok, kik a törvényhatóság tisztikaránál valamely állomást elnyerni óhajtanak, folyó évi december hó 10-ig az idézett t.-cz. 66, 67 és 68; továbbá az 1870. XX. t.-cz. 180. §§-ai értelmében felszerelendő pályázati folyamodványokat báró főispán ur ő méltóságához beadhadják, vagy ő méltóságánál jelentkezhetnek.

Deés, 1877. november 12-én.

Szarvadi Pál,
alispán.

Sz. 2479. (3—3)

Hirdetmény.

Jelen hó 27-én a piacon Szabó Mihály 30 frt 82 krt lelt, mely összeg e kapitányi hivatalhoz tétetett le, mely esetet azon megjegyzéssel teszek közzé, hogy a tulajdonos egy év alatt igényét e kapitányság előtt igazolhatja be, ellenesetben a lelt összeggel az ált. polg. törv. ez irányu intézkedése szerint fogok eljárni.

Deés város kapitánysága 1877. október 30.

Vékony Ferencz,
főkapitány.

1667. szám. (3—3)

Árlejtési hirdetés.

A kolozsvár-bukovinai államúton a 72-dik számú műtárgy újból építését a nagyméltósága m. kir. közmunka és közlekedési ministerium 1877. évi augusztus hó 18-án 11712. sz. a. kelt rendeletével 473 frt 91 kr. építési összeg erejéig engedélyezvén, a munkálatok biztosítása végett f. év 15377. számú magas ministeri rendelet következtében 1877. évi november 26-án délután 3 órakor Deésen a m. kir. államépítészeti hivatal helyiségben másodizbeni zárt ajánlatu írásbeli árlejtés fog tartatni.

Az ajánlat borítékán határozottan megjelölendő, hogy melyik számú műtárgyra történik az ajánlat.

Írásbeli zárt ajánlatok, melyek 50 kros bélyeggel és 48 frt készpénz, vagy árfolyamszerű állampapírokból álló bánatpénzzel, valamint azon kijelentéssel, hogy ajánlkozó a munkálatokat és feltételeket ismeri és elfogadja, ellátandók, és melyekben a tett ajánlat számmal és betűvel kiirandó, az árlejtési tárgyalásra kitűzött óráig a kir. államépítészeti hivatalhoz benyújtandók. Az árlejtési tárgyalás megkezdése után érkező ajánlat el nem fogadtatik.

A benyújtott bánatpénz a verseny tárgyalás befejezése után azonnal biztosíték gyanánt készpénzben vagy tőzsdei árfolyam szerint számítandó értékkel bíró állampapírokból a vállalati összeg 100%-jára kiegyenlítettik — megjegyezvén, hogy ha az árfolyam a névértéket meghaladja csak a névérték vétetik számításba.

A műszerelvények és feltételek az alólírott kir. államépítészeti hivatalnál a szokott hivatalos órákban megtekinthetők.

Deés, 1877. október 25-én.

Egyesült szolnok-dobokamegyei m. kir. államépítészeti hivatal.

1625. számhoz. (3—3)

Árlejtési hirdetés.

A nagybánya-kolozsvári államúton a 105. számú műtárgy újból építését a nagyméltósága m. kir. közmunka és közlekedési ministerium 1877. évi augusztus hó 21-én 11717. sz. a. kelt rendeletével 598 frt 14 kr. építési összeg erejéig engedélyezvén, a munkálatok biztosítása végett f. év 15224. számú magas ministeri rendelet következtében 1877. évi november 26-án délelőtt 11 órakor Deésen a m. kir. államépítészeti hivatal helyiségben másodizbeni zárt ajánlatu írásbeli árlejtés fog tartatni.

Az ajánlat borítékán határozottan megjelölendő, hogy melyik számú műtárgyra történik az ajánlat.

Írásbeli zárt ajánlatok, melyek 50 kros bélyeggel és 60 frt készpénz, vagy árfolyamszerű állampapírokból álló bánatpénzzel, valamint azon kijelentéssel, hogy ajánlkozó a munkálatokat és feltételeket ismeri és elfogadja, ellátandók, és melyekben a tett ajánlat számmal és betűvel kiirandó, az árlejtési tárgyalásra kitűzött óráig a kir. államépítészeti hivatalhoz benyújtandók. Az árlejtési tárgyalás megkezdése után érkező ajánlat el nem fogadtatik.

A benyújtott bánatpénz a verseny tárgyalás befejezése után azonnal biztosíték gyanánt készpénzben vagy tőzsdei árfolyam szerint számítandó értékkel bíró állampapírokból a vállalati összeg 100%-jára kiegyenlítettik — megjegyezvén, hogy ha az árfolyam a névértéket meghaladja csak a névérték vétetik számításba.

A műszerelvények és feltételek az alólírott kir. államépítészeti hivatalnál a szokott hivatalos órákban megtekinthetők.

Deés, 1877. október 25-én.

Egyesült szolnok-dobokamegyei m. kir. államépítészeti hivatal.

1624. számhoz. (3—3)

Árlejtési hirdetés.

A nagybánya-kolozsvári államúton a 135. számú műtárgy újból építését a nagyméltósága m. kir. közmunka és közlekedési ministerium 1877. évi augusztus hó 24-én 11715. sz. a. kelt rendeletével 1458 frt 77 kr. építési összeg erejéig engedélyezvén, a munkálatok biztosítása végett f. év 15225. számú magas ministeri rendelet következtében 1877. évi november 26-án délelőtt 10 órakor Deésen a m. kir. államépítészeti hivatal helyiségben másodizbeni zárt ajánlatu írásbeli árlejtés fog tartatni.

Az ajánlat borítékán határozottan megjelölendő, hogy melyik számú műtárgyra történik az ajánlat.

Írásbeli zárt ajánlatok, melyek 50 kros bélyeggel és 146 frt készpénz, vagy árfolyamszerű állampapírokból álló bánatpénzzel, valamint azon kijelentéssel, hogy ajánlkozó a munkálatokat és feltételeket ismeri és elfogadja, ellátandók, és melyekben a tett ajánlat számmal és betűvel kiirandó, az árlejtési tárgyalásra kitűzött óráig a kir. államépítészeti hivatalhoz benyújtandók. Az árlejtési tárgyalás megkezdése után érkező ajánlat el nem fogadtatik.

A benyújtott bánatpénz a verseny tárgyalás befejezése után azonnal biztosíték gyanánt készpénzben vagy tőzsdei árfolyam szerint számítandó értékkel bíró állampapírokból a vállalati összeg 100%-jára kiegyenlítettik — megjegyezvén, hogy ha az árfolyam a névértéket meghaladja csak a névérték vétetik számításba.

A műszerelvények és feltételek az alólírott kir. államépítészeti hivatalnál a szokott hivatalos órákban megtekinthetők.

Deés, 1877. október 25-én.

Egyesült szolnok-dobokamegyei m. kir. államépítészeti hivatal.

1623. számhoz. (3—3)

Árlejtési hirdetés.

A nagybánya-kolozsvári államúton a 127. és 130. számú műtárgyak újból építését a nagyméltósága m. kir. közmunka és közlekedési ministerium 1877. évi augusztus hó 18-án 11718. sz. a. kelt rendeletével 957 frt 46 kr. építési összeg erejéig engedélyezvén, a munkálatok biztosítása végett f. év 15226. számú magas ministeri rendelet következtében 1877. évi november 26-án délelőtt 9 órakor Deésen a m. kir. államépítészeti hivatal helyiségben másodizbeni zárt ajánlatu írásbeli árlejtés fog tartatni.

Az ajánlat borítékán határozottan megjelölendő, hogy melyik számú műtárgyra történik az ajánlat.

Írásbeli zárt ajánlatok, melyek 50 kros bélyeggel és 96 frt készpénz, vagy árfolyamszerű állampapírokból álló bánatpénzzel, valamint azon kijelentéssel, hogy ajánlkozó a munkálatokat és feltételeket ismeri és elfogadja, ellátandók, és melyekben a tett ajánlat számmal és betűvel kiirandó, az árlejtési tárgyalásra kitűzött óráig a kir. államépítészeti hivatalhoz benyújtandók. Az árlejtési tárgyalás megkezdése után érkező ajánlat el nem fogadtatik.

A benyújtott bánatpénz a verseny tárgyalás befejezése után azonnal biztosíték gyanánt készpénzben vagy tőzsdei árfolyam szerint számítandó értékkel bíró állampapírokból a vállalati összeg 100%-jára kiegyenlítettik — megjegyezvén, hogy ha az árfolyam a névértéket meghaladja csak a névérték vétetik számításba.

A műszerelvények és feltételek az alólírott kir. államépítészeti hivatalnál a szokott hivatalos órákban megtekinthetők.

Deés, 1877. október 25-én.

Egyesült szolnok-dobokamegyei m. kir. államépítészeti hivatal.

1666. számhoz. (3—3)

Árlejtési hirdetés.

A kolozsvár-bukovinai államúton a 62. és 86. számú műtárgyak újból építését a nagyméltósága m. kir. közmunka és közlekedési ministerium 1877. évi augusztus hó 24-én 11711. sz. a. kelt rendeletével 831 frt 44 kr. építési összeg erejéig engedélyezvén, a munkálatok biztosítása végett f. év 15376. számú magas ministeri rendelet következtében 1877. évi november 26-án délután 2 órakor Deésen a m. kir. államépítészeti hivatal helyiségben másodizbeni zárt ajánlatu írásbeli árlejtés fog tartatni.

Az ajánlat borítékán határozottan megjelölendő, hogy melyik számú műtárgyra történik az ajánlat.

Írásbeli zárt ajánlatok, melyek 50 kros bélyeggel és 84 frt készpénz, vagy árfolyamszerű állampapírokból álló bánatpénzzel, valamint azon kijelentéssel, hogy ajánlkozó a munkálatokat és feltételeket ismeri és elfogadja, ellátandók, és melyekben a tett ajánlat számmal és betűvel kiirandó, az árlejtési tárgyalásra kitűzött óráig a kir. államépítészeti hivatalhoz benyújtandók. Az árlejtési tárgyalás megkezdése után érkező ajánlat el nem fogadtatik.

A benyújtott bánatpénz a verseny tárgyalás befejezése után azonnal biztosíték gyanánt készpénzben vagy tőzsdei árfolyam szerint számítandó értékkel bíró állampapírokból a vállalati összeg 100%-jára kiegyenlítettik — megjegyezvén, hogy ha az árfolyam a névértéket meghaladja csak a névérték vétetik számításba.

A műszerelvények és feltételek az alólírott kir. államépítészeti hivatalnál a szokott hivatalos órákban megtekinthetők.

Deés, 1877. október 25-én.

Egy. Szolnok-Dobokamegyei m. kir. államépítészeti hivatal.